

for at den grundtvigianske Thor kan faa Lejlighed til at overvinde Loke. Saadan vil sikkert ogsaa enhver tænke, der er en virkelig Grundtvigianer og derigennem en virkelig Tilhænger af Aandsfrihed. Men destoværre er det jo saadan, at man efterhaanden er ikke saa lidt bange for Loke, Thor føler sig slet ikke saa stærk og har slet ikke nogen Iver eller Lyst til at gaa i Kamp med det, som man i Almindelighed betegner som Loke i aandelige Spørgsmaal. Nej, man har allermest Lyst til at kunne baste og binde anderledes tænkende, om ikke paa anden Maade saa dog derigennem, at man ikke yder deres Aandsfrihedsbestræbelser den samme Støtte som andre. Det Aandsliv, som udgaaer fra Studentersamfundet og efterhaanden har faaet en ikke ringe Udbredelse og Styrke i Folket, kan ikke faa nogen Understøttelse, medens derimod Højskolen og mange andre dermed sideordnede Bestræbelser faa en rigelig Understøttelse — en Understøttelse, jeg ingenlunde misunder Højskolen og dens Mænd, og som jeg ikke ønsker afknappet, men som jeg mener ikke bør være et Monopol for denne Retning.

Det er underligt, at man vender sig saa uforstaaende og fjendtligt mod Mænd, der med stor Offervillighed søge at gøre et Oplysningsarbejde i vort Folk. Vi saa for nylig under Forespørgslen om Gardehusarerne, hvordan Soldaterne undertiden kunne tilbringe deres Tid paa Kasernerne med Snapseflaske og Bitterflaske paa Bordene under raa Tale og Skrigen op. Var det ikke godt, at der kom Mænd med Kundskaber, som samlede Soldaterne i Kasernerne eller andetsteds i deres Fritid og holdt oplysende Foredrag for dem? Det er den Slags Ting, Studentersamfundets Undervisningsrækker ere villige til at gøre, og de Mænd, der virke der, forlange ingen som helst Fordel deraf, forlange ikke en Gang deres Tid betalt, de gøre deres Arbejde fuldkommen gratis af Kærlighed til Sagen. Det eneste, de anmode om her, er nogle Penge til Undervisningsmateriel, for at de kunne fritage de Foreninger, i hvilke de holde Foredrag, for at betale en lille Leje af Undervisningsmateriel. Der er jo mange Lejligheder, hvor der skal anvendes saadant, geografiske Kort, Tegninger, Billeder, til Tider ogsaa Lysbilleder, og til alle den Slags Ting skulle disse 2,000 Kr. anvendes, men ikke til noget som helst Vederlag for de Mænd, der skulle arbejde i Sagens Tjeneste.

For at man kan danne sig en Forestilling om Foreningens Virksomhed, skal jeg gøre opmærksom paa, at for indeværende Aar have Studentersamfundets Undervisningsrækker lovet at holde Foredrag i Vindinge Afholdssamfund, Vraaby Husmandsforening, Lyderslev Husmandsforening, Terslev Husmandsforening, Langvad Foredragsforening, Stedstrup Foredragsforening, Tranekær Foredragsforening, Gesteleve Foredragsforening, Østofte Husmandsforening, Maribo Foredragsforening, Ullerslev Foredragsforening, Frederikssund Fællesorganisation for Arbejdere, Frederiksværks Arbejderes Fællesorganisation, Magleby Husmandsforening, Lind Foredragsforening, Meilby Brugsforening, Vamdrup Afholdsorganisationer, Bramminge Foredragsforening, Faaborg Borgerforening, Charlottenlund Foredragsforening, Vejlbjerg Foredragsforening, Store Taarnby Foredragsforening, Ørslev Husmandsforening, Havdrup Afholdssamfund, Humlebæk Foredragsforening, Grøvinge Husmandsforening, Hedehusenes Afholdssamfund, Horne Foredragsforening, Vigersted og Kværkeby Husmandsforening, Strib Foredragsforening, Holbæk Arbejderorganisation, Fjenneslev Husmandsforening, Ry Foredragsforening, Helsing-Drøvelsbjerg Husmandsforening, Middelfart Højskoleforening, Ebsbjerg Arbejderorganisation, Herlufmagle Husmandsforening, Skibby Foredragsforening og flere andre Steder. Dette kan sikkert være tilstrækkeligt til at vise, at disse Mænd tilbyde gratis at holde oplysende Foredrag hele Landet over, og at det især er Arbejderne i Byerne og Husmændene paa Landet, der have faaet Øret opladt for disse Mennesker og deres Tale. Det er netop dem, til hvem man helst vil henvende sig for at bringe dem en sand og fri Oplysning. Det er fattige Folk; deres Organisationer ere uden Midler. De have daarligt Raad til at betale Leje af Undervisningsmateriel. Selv om derfor som hidtil de Mænd, der staa sammen i Studentersamfundets Undervisningsrækker, gøre deres Arbejde fuldkommen gratis — og det ville de blive ved med —, kan dog et Statstilskud til Undervisningsmateriel meget godt gøres fornødent. Jeg tillader mig derfor meget indtrængende at anmode det høje Ting om at stemme for det af mine Meningsfæller og mig stillede Ændringsforslag.

Christian Rasmussen: Under Nr. 199 i Betænkningen omtales et Samraad mellem den højtærede Minister og Finansudvalget, vedrørende en Restaurering af